

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
РАЙОНЕН СЪД - ТЪРГОВИЩЕ

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
BCC-RT/179	15-06-2021

Изх. № 1581
14.06.2021 г.

ДО
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
гр. СОФИЯ

На Ваш № ВСС – 8601 от 21.05.2021 г.

Относно: Изразяване на становище и поставяне на въпроси във връзка с Доклад по Модел 4.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Приложено изпращаме Ви, Протокол от общо събрание на съдиите от Районен съд – Търговище за изразяване на становище и поставяне на въпроси във връзка с Доклад по Модел 4, разработен в рамките на Дейност 1 „Разработване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури“ по проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единна информационна система на съдилищата“, изпълняван от ВСС по Оперативна програма „Добро управление“ 2014 – 2020 г.

Приложение: съгласно текста.

С уважение:

(АНЕТА ПЕТРОВА)

Директор –

на Районен съд – Търговище

на Районен съд – Търговище

Изготвил: ДМ/ЧР

7700 Търговище, ул. „Славейков“ № 59
тел.: 0601/62410, факс: 0601/63581

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
РАЙОНЕН СЪД - ТЪРГОВИЩЕ

ПРОТОКОЛ
№ 5

Днес 09.06.2021 година, съгласно Заповед № 259/31.05.2021 година на Административния ръководител – Председател на Районен съд – Търговище се проведе Общо събрание на съдиите от Районен съд – Търговище.

Събранието се председателства от Административен ръководител - председател на Районен съд – Търговище Анета Петрова.

Протоколист на събранието: съдебен секретар Ивалина Станкова.

Събранието се откри в 14:30 часа.

На събранието присъстват: Вяра Маркова – Зам.Адм. ръководител – председател, Боряна Петрова – съдия, Красимира Колева – съдия, Христина Сярова – съдия, Йоханна Антонова – съдия, Пламен Драганов – съдия, Анна Димитрова – съдия, Тодор Димитров – съдия, Зорница Донкова – съдия, ръководител ДСИ в РСТ Маргарита Моллова, ДСИ Валентин Владимиров, Невяна Захариева – И.Ф. Административен ръководител - председател на Районен съд – Омуртаг, ДСИ РСО – Детелин Драгнев.

Отсъстват: ръководител на съдиите по вписванията в РСТ – Н. Недялков, съдия по вписванията Дамян Алексиев и съдия по вписванията в РСО Мариан Георгиев.

Съдия Анета Петрова: Колеги, имаме необходимия кворум, за да започнем събранието, което е насрочено за днес. Както знаете, предварително обявеният дневен ред е да обсъдим и евентуално да изразим своите становища по така коментирания тези дни Доклад по Модел 4 за оптимизация на съдебната карта. Ако нямате никакви възражения, допълнителни становища, предлагам да приемем този дневен ред така, както е обявен.

След проведеното гласуване Общото събрание на съдиите от Районен съд – Търговище единодушно прие следния дневен ред.

ДНЕВЕН РЕД:

- I. Изразяване на становище и поставяне на въпроси във връзка с Доклад по Модел 4, разработен в рамките на Дейност 1 „Разработване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури“ по проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и

разработване на Единна информационна система на съдилищата“, изпълняван от ВСС по Оперативна програма „Добро управление“ 2014 - 2020 г., ведно с всички приложения към него публикувани на интернет страницата на ВСС – <http://www.vss.justice.bg/> - начална страница.

II. Разни.

По точка първа от дневния ред:

Съдия Анета Петрова: Колеги, неслучайно на събранието са поканени и държавните съдебни изпълнители и съдиите по вписванията, за да могат по-голям брой хора да изразят своите становища, ако намират това за необходимо, по така предложения Модел 4. Това, което разбирам, прочитайки доклада и отчасти написаното в медиите за вчерашната дискуссия във ВСС е, че основните цели на модела са четири: да се оптимизира и изравни натовареността на съдиите, да се постигне пълна специализация на съдиите, да се осигури тяхното кариерно израстване, тъй като настоящите конкурси според регламента, по който се провеждат, вървят изключително бавно, продължават с години, и да се осигури достъп до бързо и качествено правосъдие, предвид факта, че към момента съществува един много голям брой районни съдилища, които не са достатъчно кадрово обезпечени, включително такъв съд има и в съдебния район на Окръжен съд – Търговище. Предполагам, че всички вие сте се запознали в определена степен с доклада, той е изключително обемен, има и много статистика в него, така че аз ви предлагам да се концентрираме в изказванията си относно това, което е предвидено за района на Окръжен съд – Търговище и което пряко ни засяга, а именно: както знаете предвидено е съдилищата в гр.Попово и в гр.Омуртаг да се превърнат в териториални отделения и съответно да са налице четири постоянни граждански състава и три постоянни наказателни състава в Районен съд – Търговище, като се разчита на по два непостоянни граждански и наказателни състава от Окръжен съд, които да се включат, така поне е записано, „преимуществено“ за определен период в разглеждане съответно от гражданските дела в заповедните производства и от наказателните дела в АНД. Подчертавам, че думата, която е употребена е „преимуществено“, което означава, че тези непостоянни състави най-вероятно може да бъдат включени в разглеждането на всички останали видове граждански и наказателни дела, което пък отваря доста въпроси. Счетох за необходимо да направя това кратко експозе преди да ви дам думата да изкажете вашите впечатления и вашите становища по така предложения доклад. Имате думата, колеги.

Съдия Йоханна Антонова: Ако ми позволите, считам, че ние не следва да се фокусираме единствено върху това, което пряко ни касае, с оглед предвиждането за Окръжен съд, а някои от колегите имат становище принципно по така предложената реформа и дори аз бих предложила, тъй като тук имаме двама административни ръководители, първо вас да чуем. Това е моето предложение: по-обща да бъде дискуссията. Има колеги, които имат свързани въпроси с това, което вие предлагате. Тоест да не се

фокусираме само върху това, което нас ни касае, защото ние сме част от цялата система.

Съдия Анета Петрова: Аз имах предвид това, че имаме по-преки, непосредствени наблюдения върху това, което се случва в района, затова можем да стъпим на тази информация, която пряко сме възприели, но естествено можем да дискутираме въобще по Модела. Това е целта, да. Някой друг иска ли сега да вземе отношение или да дадем думата на съдия Захариева, като гост. ...Съдия Захариева, заповядайте.

Съдия Невяна Захариева: Чисто принципно ще се спра на целите, които се поставят пред реформата по модела. Първата цел е, както казахте изравняване на натовареността. Принципно аз лично не виждам как би се постигнало изравняване на натовареността на съдиите от различни съдебни райони, дори и да се трансформират районни съдилища в териториални отделения, тъй като делата, които постъпват в Районен съд – Търговище, Районен съд – Омуртаг и Районен съд – Попово са в общи линии, като бройка, едни и същи през годината с някакви вариации и никога няма да достигнат броя на делата, които постъпват в съдилищата от по-големите градове като Варна, София и Пловдив. По отношение на натовареността конкретно, и предвид данните, изложени в доклада по Модел 4 и дадената прогнозна натовареност, тъй като аз вчера следих заседанието на колегията, стана ясно, че посочените в доклада дела, които ще се разглеждат в районните съдилища, не са в окончателен вариант. В този смисъл и предвид изказвания, че е възможно примерно цената на иска да бъде до 3000 лв., 4000 лв. или 5000 лв., за да могат да се включат/приобщат и други дела, то не мисля, че може да се даде някакво окончателно становище, доколкото не е ясно кои точно дела в крайна сметка ще се гледат в районните съдилища и кои от окръжните съдилища, и евентуално провеждане на реформата по този модел. Съответно промяната във видовете дела или цена на иска би довело до промяна в бройката дела, които ще се разглеждат в отделните съдилища. Не знам какво ще кажат колегите наказателни съдии от Районен съд - Търговище, но искам да вмъкна, че не съм съгласна с изложеното в доклада, че доколкото ЧНД са основно дела по дежурство, те не следва да бъдат вземани предвид при определяне на натовареността, тъй като често това са дела, образувани по молби за кумулации, реабилитации или по жалби срещу постановление за прекратяване на наказателното производство и изискват времеви ресурс като в последния случай се налага да се изчете цялото досъдебно производство, за да се прецени доколко това прекратяване е законосъобразно и обосновано. В този смисъл считам, че ако евентуално се провежда реформа по този модел, тези дела трябва да бъдат взети предвид при определяне на нормата за натовареност. По отношение на кариерното израстване и на специализацията на съдиите, виждам и в доклада, дано не бъркам, че дори и примерно Районен съд – Омуртаг да бъде трансформиран в териториално отделение, фокусирам се в нашия район, се предвижда в него да работят двама съдии, които да

разглеждат дела, които ще му бъдат подсъдни, и в този смисъл също не виждам как ще се постигне специализация предвид изтъкнатото по - горе в доклада, че за постигане на такава в един районен съд трябва да работят най-малко трима съдии. По отношение на кариерното израстване вчера беше казано, че това всъщност е основната логика на модела. Не мога да извърша преценка дали нещата ще се случват така както беше посочено, че ще се провеждат ежегодно конкурси за преместване на съдии от районни в окръжни и в апелативни съдилища. Това предполага изключително голямо текучество в тези съдилища, за да се освободят бройки, за които да се провеждат тези конкурси на местно ниво. Вероятно поне в началото ще се постигне такова кариерно израстване. За по - нататък не мисля, че е категорично сигурно това. Сочи се, че няма да бъде нарушен достъпа до правосъдие на гражданите, но аз лично смятам, че ще се стигне до там в случай, че районни съдилища бъдат трансформирани в териториални отделения независимо от възможностите да се провеждат процесуални действия чрез информационни технологии и по - конкретно видеоконференция, тъй като също вчера стана ясно, че страната ако желае може да участва в съдебно заседание чрез видеоконференция в териториалното отделение, ако желае може да присъства лично и в съдебно заседание. При положение обаче, че се промени подсъдността на определени видове дела, някои от които са доста масови като бракоразводните дела, се поставя въпроса дали страната ако желае да присъства лично ще има възможност за това, доколкото липсват данни за достъп до обществен транспорт, социално-икономически условия, географски особености, икономическа активност на населението, демографски фактори, защото страната може да желае да присъства лично, но просто да няма възможност да присъства, което води до извода, че се ограничава достъпа до правосъдие. Отделен е въпросът, че в самия доклад, аз поне не видях, да са обсъждани тези критерии, които преди малко изброих. Факт е, че ако Районен съд – Омуртаг бъде трансформиран в териториално отделение, за част от живущите на територията на Община Омуртаг и Община Антоново, които са включени в района на съда, разстоянието до съдебната институция, действаща като първоинстанционна по определени дела, а именно окръжен съд, ще се увеличи с 50 км в двете посоки. Това ще бъде за всички, но за някои ще се увеличи с много повече, тъй като има населени места, които са на около 45 км – 50 км от гр. Омуртаг и още 25 км, това са 150 км в двете посоки. Отделен е въпроса, че достъпът до обществен транспорт в много населени места е ограничен. Както знаят вероятно повечето от вас, автобуси до и от гр. Омуртаг и гр. Търговище има на кръгъл час, което означава, че реално един човек ще трябва да пътува много повече от 60 минути. С личен транспорт „да“, може да бъде постигнато в това време, но с обществен транспорт не мисля, че може. Считам, че на този етап не са обсъждани доста критерии, които са заложили по принцип. В крайна сметка съдилищата съществуват, за да правораздават, а не за да се осигурява

възможност за кариерно израстване. Това разбира се е част от професионалния път на всички нас и е нормално всеки един съдия да се стреми към кариерно израстване, но в крайната сметка основната функция е правораздаването, до което гражданите следва да имат достъп. Евентуално, ако в един бъдещ момент бъдат изяснени проблемите, в смисъл бъдат отстранени, мога да дам друго становище, но на този етап е това. Предвид това, че вчера стана ясно, че нищо в доклада не е крайно и подлежи на промяна, категорично становище за или против модела честно казано на този етап аз не мога да дам, като не знам какви дела ще се гледат и като не знам как ще се реши въпроса със сградите и т.н. Мисля, че въпреки, че се определят като детайли, тези въпроси са важни, за да се формира крайно становище.

По време на изказването на съдия Невяна Захариева съдия Христина Сярова **НАПУСКА** събранието.

Съдия Анета Петрова: Колеги, аз ще изразя моето становище не само в качеството си на ръководител, а и в качеството си на бивш съдия, работил именно в Районен съд – Омуртаг, за който е планирано според Модел 4 да бъде превърнат в териториално отделение. От тази си позиция имам преки дългогодишни наблюдения върху това как се организира работата в един такъв малък съд, какви са трудностите, които среща един съдия, и затова мога да кажа, че според мен действително има нужда от предприемане на някакви мерки. Дали ще бъде някаква радикална съдебна реформа, прекрояване на съдебна карта или кадрови мерки, но трябва нещо наистина да се предприеме по отношение на тези малки съдилища. Защото когато в един съд работи само един съдия или са двама, то няма как те да предложат действително бързо и качествено правосъдие, най-малкото защото този съдия е дежурен през ден, този съдия администрира работата в службите, включително бюро съдимост, той разглежда граждански и наказателни дела. Изобщо не поставям под съмнение качеството на работа на един съдия в такъв малък съд, но повярвайте ми, изисква изключително много време подготовката на делата, когато не се правораздава само в една правна материя. Неколкократно на ден се превключва от гражданскоправна материя в наказателноправна материя и обратно, което поставя качеството в риск. Другото, което е: понякога постъпват дела, като например административни по ЗСПЗЗ, които са рядкост и тук, и тези дела също поставят съдията пред задачата да проучва теория и практика, т.е. изисква се времеви ресурс. Когато съдиите са двама, а понякога и само един в период на отпуски, повярвайте, че се работи изключително трудно. Затова аз си мисля, че действително трябва да има някаква промяна, но тази промяна може да бъде реализирана вероятно по два начина. Единият начин е, след като се оцени действително необходимостта от съществуването на един районен съд в дадено населено място, визирам в случая Районен съд – Омуртаг, но тази оценка да бъде направена чрез задълбочено проучване и обсъждане на редица критерии, включително и географското положение, отдалечеността на населените

места от седалището на районния съд, всичко това следва да бъде подложено на един много обстоен анализ, и пак казвам, за всеки един районен съд, и тогава вече да се обоснове извода дали ще съществува този съд или не. Ако се приеме, че ще съществува този съд, тогава задължително, според мен, трябва да има един кадрови минимум и този кадрови минимум трябва да бъде от четирима съдии, защото след като една от основните цели на реформата, която трябва да се провежда в съдебната система, е специализацията на съдиите, аз не мисля, че с по-малък минимум, дори и от трима съдии, може да се постигне тази специализация. Посочено е: „един съдия ще гледа наказателни дела, а другите двама ще гледат граждански“, защото знаем приоритетно гражданските са двойно повече от наказателните, но къде тогава остава принципа за случайния избор при разпределението на делата, след като един съдия ще гледа сам наказателните дела? При тези условия няма как да се постигне специализация и да се обезпечи случайния избор, особено в малкия град, където населението е по-компактно, където съдията може да познава голям брой от хората и естествено ако си прави отводи, това означава, че делата ще се изпращат за определяне на друг компетентен съд. Така че това е единият вариант. Другият вариант е вече провеждане на някаква съдебна реформа по определен модел. Действително ако се превърнат някои районни съдилища, както в случая тези в Попово и Омуртаг от нашия съдебен район, в териториални отделения, наистина всички бихме казали, че се ограничава достъпа на гражданите до правосъдие, защото примерно селата от община Антоново се намират по-близо до гр. Елена отколкото до гр. Търговище и ще има затруднения за хората да пристигнат до гр. Търговище. Отговорът, който беше даден при проведеното вчера беседване на модела, беше че този достъп няма да е ограничен, защото ще се въведат системи за видеоконферентна връзка в териториалните отделения, които според доклада, изискват инвестиция от около 10 000 лева – това е първоначална инвестиция, която ще се направи, и по този начин гражданите, които са страни по делата, ще могат да се включат в заседания по дела, разглеждани, както в Районен съд – Търговище, така и в Окръжен съд – Търговище и в апелативния съд. Но за мен това е знак за едно: че преди да започнем с някакви структурни промени и преобразуване на съдилища, трябва да заработи много ефективно електронното правосъдие, а както виждаме към момента Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС), която беше внедрена, както в Омуртаг, така и в Търговище през лятото на миналата година, все още не работи пълноценно, все още имаме затруднения с нея, все още се доусъвършенства, доработва, да не говорим за модул „натовареност“, който въобще не работи и ние не можем да разчитаме изобщо на него, за да ни се изчисли натовареността, колкото и коректно да въвеждаме данните в системата. Така че моето мнение е, че ако финансово не е рентабилно съществуването на даден районен съд, ако съществуват действително големи пречки да се обезпечи кадрово той, защото няма

желаещи да работят в него, то преди да се тръгне към някакво преобразуване действително трябва да се направи така че електронното правосъдие да заработи в пълна степен. Още повече, че когато дадено лице реши да подаде по електронен път своите документи, то същото ще иска да бъде сигурно дали те са постъпили там, където ги изпраща. За момента не зная дали можем да гарантираме сигурно електронно връчване и изпращане. Така че, ако трябва да обобщя, моето мнение е, че действително има необходимост от провеждане на съдебна реформа, но трябва много внимателно да се прецени първо, след анализ на всеки един конкретен районен съд, има ли нужда от неговото запазване като структурна единица или не и съответно ако има нужда от запазването му като институция, той трябва да бъде много добре обезпечен, както кадрово, технически, така и материално и съответно да може да работи пълноценно. Ако минем към варианта с териториалните отделения, пак казвам, там вече трябва изцяло да стъпим на едно много добре работещо електронно правосъдие. Оттам насетне, ако трябва да коментирам някои от нещата в модела, за непостоянните състави може би това е въпрос на допълнително обсъждане и допълнителни разяснения, но мисля, че ще се създава едно напрежение при определяне на тези непостоянни състави – за това кой ще отиде да работи в районния съд. В доклада е посочено, че ще се ползва „автопарк“, т.е. ние трябва да имаме достатъчно коли, ресурси, за да осигурим функционирането на непостоянните състави.

Другото, което и преди малко казах, в модела пише: „тези непостоянни състави ще отидат и ще гледат: граждански дела, преимуществено заповедни производства, а от наказателните преимуществено АНД, но това е преимуществено, което означава, че те ще гледат и други дела. Тогава се поставя въпроса, когато един съдия от окръжен съд от така наречените непостоянни състави отиде в районен съд и примерно гледа дело за ревандикационен иск, след което той трябва да се отведе, когато делото отиде с жалба в окръжен съд, т.е. за тези два непостоянни състава ще съществува един период, в който те трябва да си правят отводи по редица дела. Тоест тези състави ще работят едновременно в окръжен и в районен съд, и не се знае за какви периоди от време ще бъде това, защото може да се прецени, че нуждата ще бъде належаща за по-дълъг период от време. Има неща, които не ми станаха ясни, защото може би не са и описани в модела, но то няма как и всичко да се опише. За кариерното израстване: видях таблицата, предвидени са девет, аз така ги определих „излишни“ съдии за районните съдилища, които да отидат в окръжен съд, но както сами се сещате, те ще отидат, ако там има свободни места.

Съдия Пламен Драганов: Аз пък чух, че от окръжен съд щели да отидат.

Съдия Вяра Маркова: Няма отговор в доклада и няма яснота.

Съдия Анета Петрова: Може и по друг начин да се възприема, но така както аз го разбирам е, че от нашите 16 общо бройки, говорим за

всички районни съдилища в нашия район, необходимите постоянни състави са седем и ни трябват още четири непостоянни. Но от тези 16, като махнем 7 постоянни, остават 9 излишни, които трябва да отидат в окръжен съд, но за окръжен съд пише, че там са си необходими 12 – 7 граждански и 5 наказателни, т.е. не се предвижда излишък на състави.

Съдия Пламен Драганов: За Окръжен съд – Търговище пише, че трябва 9 човека да отидат в Апелативен съд – Варна.

Съдия Вяра Маркова: Какво се случва, ако няма желаещи от окръжен да отидат в апелативен съд? Няма яснота.

Съдия Йоханна Антонова: Колеги, за мен принципно съществуват доста въпроси и даже съм си ги нахвърляла, за да не забравя нещо. Говори се за прекрояване на съдебната карта. В този смисъл за мен изключително неясно е защо се предвиждат такива кардинални промени на ниво районен, окръжен, апелативен съд, но нито дума няма в този проект, който са представили колегите от ВСС, за административните съдилища и се получава едно усещане като че ли административните съдилища не са част от тази реформа и не могат да бъдат включени в нея. Колегите казаха, че тепърва ще има промяна в подсъдността на различни дела. Какво ще стане, как ще се отрази този процес, на работата на административните съдилища? Някой засегнал ли е този въпрос: дали ще се стигне до промяна на тяхната натовареност и най-вече по каква причина административните съдилища са изключени от предвидената съдебна реформа, предвид това че се говори за едно кардинално прекрояване на съдебната карта? Това е единият ми въпрос. На следващо място, след като и аз се запознах в общи линии с доклада на колегите, така и не разбрах по какви критерии и как точно е определена натовареността на районен, на окръжен съд и т.н. Виждам таблиците, които са посочени в доклада, там действително са разделени делата, ако говорим за граждански дела, на делби, вещни и т.н., но всички ние, които се занимаваме с тези дела, знаем че една делба, която се развива между брат и сестра за неподеляема гарсоньера носи една тежест, докато делба, каквото сме имали всички тук, с 10 или 20 човека съделители с няколко имота и като прибавим обективно и субективно съединени и в I-ва и във II-ра фаза искове, тя дава една коренно различна натовареност. Аз не виждам тук колегите да са диференцирали или поне да са посочили, че е имало някакъв такъв подход, в който да се вземат предвид точно тези обстоятелства. И в облигационните, и в другите искове има съединяване на обратни, насрещни искове и пр., предполагам че това и колегите наказателни съдии ще споделят, че и в наказателното право едно НОХД не е същото като друго, но в тези таблици ние виждаме: делбите, и единият вид е единица и другият вид е единица, т.е. за мен така определени нормите за натовареност и посочените цифри са най-малкото неверни. Те не отразяват реалната натовареност. В този ред на мисли, една от целите е изравняване на натовареността. Колеги, аз мисля, че когато се говори за изравняване на натовареността, следва да се вземат предвид, както и колегите преди мен посочиха, съображения от гледна точка на

демография, на самия характер на населението, дори в чисто еднически порядък и т.н.и аз питам кому е толкова необходимо това изравняване на натовареността? Аз не съм против реформата и твърдо считам, че не може да се каже: едни съдии за единица време трябва да разгледат 10 дела, а други 110. Нали разбирате, че ако ние не вземем предвид в какви райони се правораздава, в какви региони са разположени тези съдилища, за които става въпрос било те да се реорганизируют в териториални отделения, било да се закрийт, ние фактически излизаме от целта на цялата тази реформа. Нали една от основните цели е осигуряване на достъп до качествено, бързо, ефективно правосъдие и за такива хора, които живеят и в нашия съдебен район, като тук вече ще премина и към въпросите за достъпа до правосъдие. Аз също слушах вчера част от обсъжданията на колегите от ВСС, не зная кой от колегите беше, мисля че съдия Пашкунова, която каза, че така както е предложен модела неизбежно ще доведе до затруднения и на практика дори до отказ от правосъдие за много граждани, както казаха и двамата колеги, защото в нашия съдебен район, на ниво окръжен съд имам предвид, в Районен съд – Омуртаг има две общини и тук се каза, че някои населени места са далеч и всъщност са по-близо до гр. Елена или Велико Търново. Действително е предвиден в проекта един толеранс от 60 минути, който се счита за допустим за придвижване от гледна точка на достъп до правосъдие, но всички ние знаем, че това не може да бъде поставено в зависимост от това имали или няма обществен транспорт. На следващо място, ние знаем, че няма такъв, както каза колегата Захаријева и със сигурност за много хора достъпът до правосъдие ще бъде невъзможен, така както е предложено в случая, с този модел. На следващо място, трябва според мен, да се вземат предвид и редица други фактори, не само икономическото положение на населението, а и нивото на образование най-общо казано, езиковата бариера. Ние работим в район, в който много от страните по делата трудно се справят със самия български език. Как на такива хора, които са с по-ниско образование, с по-нисък социален статус ще им се обясни що е това видеоконферентна връзка, квалифициран електронен подпис, електронен документ и как те ще се справят. Възниква и друг въпрос, ако приемем, че електронната система ще работи в пълнота, то това би означавало, че ние ще изискваме от гражданите да имат едно ниво на образование в сферата на компютърните технологии, на работата с електронните устройства, което не е предвидено нито в Конституцията на Република България, нито в процесуалните закони и това със сигурност ще ги постави в неравностойно положение спрямо другите по критерии, който не е предвиден. Разбира се друг е въпросът, че дори и да има населени места, в които част от гражданите да разполагат с електронни устройства, то ние тук ще трябва да разчитаме често на мобилните оператори, защото всички знаем, че макар да се твърди, 100 % покритие на интернет, такова няма в малките населени места. Това е друг един въпрос, който мен лично ме вълнува. На следващо място и пак в контекста на това което говорихме за натовареността, за да се правят изводи за необходимост

от конкретна промяна, колегите са се базирали на натовареността. И тази натовареност аз пак казвам, след като самите данни, които са много общи чисто като аритметичен сбор, но не отразяват действителна натовареност, няма как да приемем, че изводите, които се базирани на тези данни са верни или отразяват действителното състояние. Аз пак казвам, че има райони, в които има по-малко население, трудно говорят български език, трудно комуникират със съвременни електронни средства и прочие. Значи ли това, че тези хора трябва да бъдат лишени от достъп до правосъдие. За мен категорично отговорът е не. Просто по-скоро трябва да се работи в такава насока да бъдат преодолените тези всичките препятствия пред гражданина и в този смисъл аз съм съгласна с колегите, чува се вече такива становища, че по-скоро трябва да се фокусираме върху районните съдилища като основни първоинстанционни съдилища, защото всички знаем, че в една значителна част от случаите, хората получават правосъдие с влязъл в сила съдебен акт именно приключвайки до ниво районен съд, дори няма обжалване пред въззивен и това също трябва да се вземе предвид и да се включи вероятно в тези критерии, като проучване, въз основа на които ще се определи и натовареността и необходимостта от тези промени. Освен това мен ме притеснява едно друго обстоятелство. Посочено е, че съдии ще трябва да се преместят съответно от районен съд в окръжен съд от окръжен в апелативен съд. Посочени са някакви принципни постановки по отношение на това как биха се провеждали конкурси и прочие. Аз тук ще попитам следното: Ако има колеги в съдилища, които да кажем се оказва, че са недоволни от резултатите от тези конкурси и ако стотици съдии заведат дела обжалвайки тези конкурси, какво ще стане в окръжните съдилища? За мен е този първият пример - за нас и окръжен съд. Когато вече ще е променена подсъдността там ще са струпани стотици дела и тези конкурси ще са блокирани от десетки или стотици дела по обжалване, които на практика ще блокират ВАС, то колеги, според мен ще блокира цялата съдебна система и то може да продължи година, две и повече. За това помислено ли? Това е другият ми въпрос и вече съвсем в детайли ако мога да се спра и това, което колегите казаха, че се предвижда да няма в териториалното отделение физическо присъствие ежедневно на съдия. Да кажем един съдия може да насрочи десет, петнадесет или двадесет дела, да отиде веднъж на две седмици, да той ще ги разгледа. Да кажем, че ще вземем трима или четирима секретари, които да могат да спазят процесуалния срок за изготвяне на съдебния протокол, но тези дела за този съдия ще се наложи в месечния срок да ги напише. За какво качество говорим тогава? Много са въпросите и аз пак казвам за мен трябва да се започне с един много позадълбочен, много по-всестранен анализ, от много допълнителни фактори и от гледна точка и на население и на региони, както каза и колегата Захаријева, и от там нататък да се започне един по-конкретен анализ на това кое би било добре за гражданите на тази държава. Най-общо казано аз считам, че не е и целесъобразно това пътуване на съдии от районния съд в

териториалното отделение и т.н., но не само защото то е свързано с разходи, транспорт и това което каза колегата Петрова автомобилен парк и т.н. Ние знаем например, че зимата отново ни изненада. Какво ще стане ако съдията просто не отиде, ако не може да стигне физически до там? Ето, ще започнат да се отлагат дела, неизвестно колко дълго във времето. Трябва да се преценява малко по -детайлно и малко повече критерии да бъдат взети предвид. Това го казвам в най-общ план във връзка с въпросите, които в мен възникват след като прочетох този доклад. Още нещо искам да кажа, категорично не съм съгласна със становището на колегата Шекерджиев, който чух в едно интервю да казва, че нямало проблем съдиите да пътуват, защото 80% от тях пътували. Много се извинявам, но ето в нашият съдебен район и това което каза колегата Петрова заедно с административен съд и окръжен съд ние сме около 40 съдии, от които пътуват трима. Това е под 10%, което означава, че за да е вярно твърдението на колегата Шекерджиев в някой друг съдебен район на 100 % пътуват 190%, което пък е невъзможно. Аз считам, че не може така да се говори от името на съдиите без да има факти и конкретни данни, които да са достъпни, за да могат и да се коментират. Пак казвам трябва далеч по-задълбочено и по-всеобхватно изследване на всички критерии и да се избере вариант, който всъщност ще постигне целите на реформата, защото аз не виждам на този етап така, както макар и схематично е представен, този вариант да постигне целите, които са заложиени.

Съдия Невяна Захариева: Искам да кажа нещо, а и това което каза колегата Антонова, това са само част от нещата по отношение на Модел 4. Във връзка с възможностите за провеждане на процесуалните действия чрез видеоконференция искам да кажа въз основа на опита, който имам до тук и предполагам всички колеги за работа с информационните технологии и въобще и най-вече с ЕИСС до момента, както и въз основа на опита във връзка с проведените две събрания чрез видеоконференция, не мисля, че е възможно да се използват масово тези технологии, ако в съответното териториално отделение в бъдеще евентуално няма системен администратор, защото е вярно, че всички викаме и търсим системния администратор при възникване на проблем, а в териториалното отделение не е предвидено да има системен администратор.

Съдия Анета Петрова: В ТО е предвидено да има призовкар, секретар, един деловодител и административният секретар, който може да подпомага видеоконферентната връзка. За системния администратор действително нищо не се споменава.

Съдия Анна Димитрова: И точно те трябва да осъществяват възможността за видеоконферентната връзка, както и за бюро съдимост, което е просто е недопустимо.

Съдия Невяна Захариева: Въз основа на опитът, който аз лично имам и мисля, че и всеки от Вас, както по отношение на осъществяване на видеоконферентна връзка, така и по отношение на работата с ЕИСС е необходимо при всички случаи да има системен администратор дори и в

териториалното отделение, защото възникват множество проблеми, които са в състояние напълно да блокират работата на бъдещото евентуално териториално отделение. Във връзка със служителите, които се предвижда да има в териториално отделение за мен възникна въпроса, предвид това, че ще останат съдиите по вписванията и ДСИ, какво става със служителите в тези служби. Дори съдиите по вписванията работят със служители, които са назначени към Агенцията по вписванията. Не видях в доклада дали се предвижда да има съдебна администрация, с която да работи държавен съдебен изпълнител или той ще работи с деловодителя. Предвид това, че се предвижда в териториалното отделение да се подават документи освен касаещи работата на това отделение, освен работата на районния съд и документите за съответния окръжен съд. Какво по - напред ще прави този деловодител в това отделение, дори да работи качествено, бързо и ефективно? Освен това деловодителят явно се предполага да осъществява и функцията на служител регистратура, защото такъв не виждам да има, т.е. той ще трябва да приема всички дела, документи, да работи по всички дела и по делата на съдебните изпълнители, което не мисля, че ще допринесе за повишаване на качеството и бързината на изпълнението.

Съдия Анета Петрова: Тук се сецам и за извършването на преводи по изпълнителни дела. Съответно трябва първи подпис, след това втори подпис, а в териториалните отделения, въобще за ДСИ как ще стои въпроса? Не прочетох нещо в доклада в тази връзка. По отношение на наказателните дела, а и това, което колегата Антонова маркира, действително от едно наказателно дело до друго дело от общ характер има голяма разлика. Доколкото си спомням според модела на районните съдилища предвид промените в родовата подсъдност в РС ще останат примерно делата за телесни повреди, ако не бъркам. Едно дело за телесна повреда понякога крие толкова усложнения от фактическа и правна страна, ако включим и института на неизбежната отбрана например, че може да се окаже по – сложно отколкото дело за грабеж примерно, което ще бъде подсъдно на окръжен съд, като първа инстанция. По същият начин стои и въпросът с гражданските дела, защото виждаме границата е цената на иска до 2000 лв., но до 2000 лв. може да е предявен иск с много по-голяма сложност – фактическа и правна. Например един Павлов иск, който принципно е сложен.

Съдия Невяна Захариева: Има и друго във връзка с цената на иска. Прави ми впечатление, че доста адвокати особено когато претендират обезщетение за своите клиенти за претърпени вреди от ПТП например, подават тъй нареченият частичен иск, който в общият случай е до 1000 лв. Не мисля, че едно такова дело с цена на иска от 1000 лв. е с ниска фактическа и правна сложност, тъй като всички знаем какъв е предмета на доказване.

Съдия Анета Петрова: Цената не определя сложността на казуса.

Съдия Пламен Драганов: И сега е такъв критерий. Той този критерий винаги не е верен, но го има.

Съдия Вяра Маркова: Те казват, че до 2000 лв. ще бъдат лесни делата и затова ще останат малко съдии в районен съд.

Съдия Пламен Драганов: Нали имаше и други критики и факти, че ако само най-лесните дела са само в районен съд, това ще деквалифицира съдиите, които останат в районен съд.

Съдия Аниа Димитрова: Какво означава лесни дела? Задавам въпроса за критерия.

Съдия Вяра Маркова: Цената на иска не определя дали делото е лесно.

Съдия Пламен Драганов: Не, то и досега не го определя, защото сега пак е същото.

Съдия Вяра Маркова: Сега имаше определен щат за районният съд, който е по-голям, а тогава. Те казват до 2000 лв. делата ще са лесни затова от 10 или 12 съдии ще останат 5 и това не е вярно.

Съдия Пламен Драганов: Аз принципно, като изключим детайлите, макар дяволът понякога да е точно в детайлите, но те подлежат на допълнително обсъждане, координиране и уточняване, за мен е безспорно, че някаква реформа трябва да има, а също така е безспорно, че този Модел 4, който е замислен първо, не е от компетенциите само на ВСС и още по-малко на една работна група от ВСС с двамата координатори. Касе се за промени в закони, в нормативна база, в сграден фонд, въобще в много други работи и техническа обезпеченост, които изискват да имат някакво по-широко експертно обсъждане, като се включи и Министерство на правосъдието, може дори и някаква комисията в Народното събрание, защото каквото и решение да вземат в крайна сметка ВСС, то няма да е достатъчно меродавно, тъй като дори и да го приемат този Модел 4, той зависи изцяло от тях. Но принципно трябва да благодарим на колегите Шекерджиев и Димитрова, защото са положили извънредно голям труд. Опитали са се да предложат някакъв модел. Аз прочетох част от становищата по този модел и общо взето всичките са като критика, но няма някой да предлага нещо конструктивно, да се каже ние предлагаме еди какво си. В тази връзка пак ще се върна на нашата местна реалност. Аз също доста съм го мислил проблема с Районен съд – Омуртаг и съм наясно, а пък и съм присъствал във всички неясноти, трудности и т.н., които създават тези заповеди за командироване. Ако примерно с извинение към колежката Невяна Захариева, аз излиза, че съм за закриването на съда, но той на практика няма да се закрие. Там пак ще пише районен съд и ще има териториално отделение, но ако е един съд, сега за Районен съд – Попово не искам да говоря, защото те могат сами и защото там има достатъчно дела за тях. Сега в момента при това положение, ако съдия Невяна Захариева е част от нашия съд, включвайки я в едно от отделенията, например наказателно, много по-лесно ще става разпределението, колегите ще могат да си организират графика и за да има евентуално специализация, то трябва малко или много ние всички да ходим до гр. Омуртаг през определен период от време да гледаме дела.

Иначе, ако съдия Невяна Захариева остане там, което не пречи и териториално отделение да остане, но тя гледа и граждански и наказателни дела, разбира се, че за никаква специализация не може да се говори в случая. Трябва така или иначе дали чрез някакви електронни връзки или да пътуваме до там, но трябва да има поне две отделения и от време на време да гледаме дела разпределени по подсъдност на Омуртаг. Иначе такъв съд сега какъвто е Районен съд – Омуртаг, дори и с двама съдии той пак е нефункционален. Наясно сте, че една трета от годината някой е в отпуск, т.е. една трета от годината съдът работи с един съдия и ако на този съдия му се наложи нещо било то лична причина, здравословен проблем, семинар, той не може да отсъства, той е закован там. Отделен е въпросът, че спада качеството на правосъдие, а оттам и гражданите страдат. Отделно това изисква изключително голям физически и психически ресурс на тези колеги, които работят в тези малки съдилища.

Съдия Йоханна Антонова: Колега Драганов, аз сега съм командирована да гледам дела в съда в гр. Омуртаг и тук, и със сигурност ще пострада качеството на съдебните актове.

Съдия Пламен Драганов: Ако всички ходим няма да е толкова сложно.

Съдия Анна Димитрова: Колега Драганов, Вие за Модел 4 ли говорите или за ситуацията в момента, която е тук?

Съдия Пламен Драганов: Аз говоря, че това е част от Модел 4. За мен идеята е, че трябва да има някаква реформа. Дали ще е този модел, но все пак той е някакво решение. Никой не предлага друг, нито пък съм чел някъде друг модел. Само критики на този модел. Те в повечето си части са основателни, но това не може да продължава така. Аз виждам и в гр. Разград какво става, че там натовареността им е много голяма и нито обявяват конкурси за районни съдии, нито се провеждат конкурси за окръжните съдии. Това за административните съдилища ми хареса, че те действително стоят някъде на страни и те в тази реформа не са включени. И аз имам едно такова предложение, като се прави такава една генерална реформа въобще на структурата на съдебната власт и най-сетне тези административни съдилища да се закрият и да се направят в уголемените окръжни съдилища административни отделения и така ще се спести един голям финансов ресурс.

Съдия Йоханна Антонова: И няма да се казва, че окръжните съдии имат по четири дела на месец, то оттам тръгна проблема.

Съдия Пламен Драганов: Специално в гр. Търговище така стана. Имаме административен съд и оттам намалява натовареността на окръжен съд и защо да има повече деловодители, началници, то не е само в гр. Търговище, то на много места е така. В крайна сметка практиката в административното правораздаване е създадена точно от съдиите от окръжните съдилища до 2007 г., като предвид конкурсът, който се проведе и начинът на провеждането му, много от тези съдии, които гледаха окръжни административни дела въобще не счетоха за необходимо и под

достоинството им беше да участват. И ето едно предложение да се закрийт административните съдилища, като се направят административни отделения към окръжните съдилища.

Съдия Невяна Захариева: Една реплика към колежата Драганов. Тъй като няколкократно ми беше спрягано името във връзка със съществуването на Районен съд – Омуртаг или респективно трансформирането му в териториално отделение, искам само да кажа, че моето становище не се базира на това и няма за цел да осигури моята длъжност в Районен съд – Омуртаг. Становището ми се базира на критериите, въз основа на които следва да се вземат предвид при извършването на реформа и на изнесените в доклада данни. И мисля, че малко изместваме фокуса, защото говорим не за Модел 4, а за други проблеми. Дали аз ще работя в Районен съд – Омуртаг или ще бъда преназначена тук в Районен съд – Търговище като съдия, даже да Ви кажа това вероятно би било по-добре за мен и няма да бъде толкова натоварена колкото сега. Става въпрос обаче дали жителите на Община Омуртаг и Община Антоново ще могат да осъществят правата си, гарантирани по закон или не.

Съдия Анета Петрова: Ако действително се отчете след задълбочен анализ, че няма нужда от съществуването на отделна институция Районен съд – Омуртаг и последният бъде преобразуван в териториално отделение, вместо да се организира разглеждането на делата по този начин с пътуващи съдии от гр. Търговище до гр. Омуртаг, пак казвам, основата трябва да бъде едно добре работещо електронно правосъдие и тогава вече може да разчитаме на видеоконферентна връзка. При пътуването на съдиите всеки от тях трябва да съобразява графика си за насрочване на делата и с териториалното отделение и със съда, в който работи. Мисля, че ще бъде по-сложно и от командироването, защото сега във връзка с командироването съдията си прави графика там, а тогава ще трябва 5 съдии примерно да си правят графика било то за граждански или за наказателни дела.

Съдия Йоханна Антонова: Ще има три графика, защото ще се пътува постоянно.

Съдия Анета Петрова: Да, ще са нужни автомобили, защото примерно днес ти ще пътуваш, утре аз ще пътувам, трети ден друг колега ще пътува. Някак си подготовката на делото от страна на съдията докладчик ще бъде по-затруднена.

Съдия Пламен Драганов: Нали всичко ще стане електронно?

Съдия Йоханна Антонова: А населението готово ли е за електронно разглеждане на делата, колега Драганов? Говорим за достъп до правосъдие.

Съдия Пламен Драганов: Хартиеното досие ще е в гр. Омуртаг, а ти ще имаш всичко въведено в електронна папка дело – искова молба, иск, възражения, отговори и т.н.

Съдия Йоханна Антонова: Аз като съдия ще го видя, но човекът,

който е за видеоконферентна връзка и няма компютърна грамотност, той какво ще направи?

Съдия Пламен Драганов: Нищо не чухме за това какво се предвижда за ДСИ?

Съдия Боряна Петрова: ДСИ остават извън реформата, както административните съдилища.

Съдия Красимира Колева: Решението е взето, общественото мнение е негативно. Има време ще го обработят и ще се приеме Модел 4.

Съдия Йоханна Антонова: Тук става въпрос дали ние пасивно да стоим или да заявим позиция.

Съдия Красимира Колева: Аз мисля, че позицията е ясна и никой досега не е изразил положителна позиция.

При така изразените становища и заявени позиции от присъстващите се констатира, че същите, освен съдия Пламен Драганов, не заявяват подкрепа на предложението Модел 4 за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища.

По точка втора от дневния ред:

Предложения и становища не постъпиха.

Поради изчерпване на дневния ред, събранието беше закрито от
Председателя на Районен съд – Търговище в 15:45 часа.

АДМ. РЪКОВОДИТЕЛ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
РАЙОНЕН СЪД - ГР.ТЪРГОВИЩЕ:
/А. ПЕТРОВА/

ПРОТОКОЛИСТ:

/Ив. Станкови/

vss@vss.justice.bg

От: Районен съд Търговище <rs_tar@dir.bg>
Изпратено: 15 юни 2021 г. 9:01
До: vss@vss.justice.bg
Относно: РС Търговище - становище по доклад за модел 4
Прикачени файлове: pismo.pdf; prot_trs.pdf

РС Търговище - протокол от събрание на съдиите по доклад за модел 4